

รายงานผลการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)

หัวข้อขุขุณิพนธ์ระดับปฏิบัติการ: ุบัติการณ์แห่งการใช้สื่อประสมและโสตทัศนูปกรณ์ประเภทสังคีตศิลป์สากลเพื่อการบริหารทักษะการสั้ดรับฟังภาษาอังกฤษและการจำแนกหน่วยเสียงที่มีลักษณะใกล้เคียงสำหรับกลุ่มเป้าหมายระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สถานภาพผู้วิจัย: นางอรณิถย์ สุวรรณไตรย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
หน่วยงานต้นสังกัด: โรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ

บทที่ ๑: บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นปัญหา

ภายใต้สภาวะการณ์แห่งโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบัน ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษถือเป็นสมรรถนะหลักที่มีนัยสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการรับสารผ่านการฟังซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในกระบวนการรับข้อมูล (Input) อย่างไรก็ดี จากการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ พบว่าผู้เรียนประสบภาวะอุปสรรคทางด้านการฟังอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการเผชิญกับอัตลักษณ์ทางสำเนียงของเจ้าของภาษา (Native Speaker) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจับใจความสำคัญ และประเด็นที่วิกฤตที่สุดคือการขาดทักษะในการวิพากษ์และจำแนกหน่วยเสียงที่มีความคล้ายคลึงกัน (Minimal Pairs) อันได้แก่ การจำแนกเสียงระหว่างหน่วยเสียง /r/ และ /r/ หรือความแตกต่างระหว่างเสียงกักบริเวณฟัน (Alveolar Stops) ที่มีลักษณะก้องและไม่ก้อง (Voiced/Voiceless) ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนเกิดภาวะถดถอยด้านความเชื่อมั่นและมีเจตคติเชิงลบต่อรายวิชาดังกล่าวในระดับฟังระวัง

จากการสืบค้นต้นตอของประเด็นปัญหา ปรากฏข้อสันนิษฐานว่าสื่อการสอนในรูปแบบดั้งเดิม (Conventional Pedagogy) อาจขาดพลวัตในการกระตุ้นผัสสะของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการประยุกต์ใช้สื่อมัลติมีเดียและวรรณกรรมสังคีตสากล (Universal Musical Literature) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ปรากฏในวัฒนธรรมประชานิยมสมัยใหม่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อกลางในการสร้างสภาวะแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่ลดทอนภาวะตึงเครียด ทั้งยังเป็น การสะท้อนธรรมชาติของภาษา (Naturalistic Language Implementation) และการเชื่อมโยงเสียงในพจน (Connected Speech) ซึ่งจะอำนวยให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นชินและพัฒนาสมรรถนะการฟังได้อย่างเป็นระบบและมีระเบียบวิธี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางทักษะการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน ระหว่างก่อนและหลังกระบวนการแทรกแซงทางความรู้ด้วยสื่อประสมและสังคีตศิลป์สากล

๒. เพื่อพิจารณาขีดความสามารถในการจำแนกหน่วยเสียงที่มีความใกล้เคียงกัน (Minimal Pairs) ภายหลังจากการได้รับการฝึกการเติมคำในช่องที่ขาดหาย (Gap Filling) จากบทประพันธ์เพลง
๓. เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจและทัศนคติเชิงมาตรวัดของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านนวัตกรรมสื่อประสมดังกล่าว

คำถามการวิจัย

๑. สัมฤทธิ์ผลทางการฟังภาษาอังกฤษได้รับการพัฒนาให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ภายหลังจากการบูรณาการสื่อมัลติมีเดียและบทเพลงสากลในหลักสูตร
๒. ระดับความพึงพอใจเชิงสถิติของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวปรากฏอยู่ในเกณฑ์ระดับใด

ขอบเขตการวิจัย

๑. **ขอบเขตด้านประชากร:** กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สังกัด ... โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างผ่านระเบียบวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๑ หน่วยห้องเรียน
๒. **ขอบเขตด้านเนื้อหา:** มุ่งเน้นสมรรถนะการสรุปความสำคัญ การวิเคราะห์ศัพท์เฉพาะ และการแยกแยะอักขระพยัญชนะสระที่ใกล้เคียงกันผ่านบทประพันธ์เพลงสากลจำนวน ๔ รายการ
๓. **ตัวแปรต้น:** รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการสื่อประสมและบทเพลงสากล
๔. **ตัวแปรตาม:** สมรรถนะการฟังภาษาอังกฤษ และดัชนีความพึงพอใจของผู้เรียน
๕. **ขอบเขตด้านระยะเวลา:** กำหนดการดำเนินการรวมทั้งสิ้น ๔ สัปดาห์ ปริมาณ ๘ คาบการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

- **สื่อมัลติมีเดียและเพลงสากล:** หมายถึง โสตทัศนอุปกรณ์เชิงประจักษ์ที่รวบรวมทั้งภาพและเสียง ตลอดจนบทประพันธ์ดนตรีภาษาอังกฤษที่เป็นที่แพร่หลายในระดับสากล
- **การจำแนกเสียงคำที่คล้ายคลึงกัน:** หมายถึง ขีดความสามารถเชิงสติปัญญาในการจำแนกความแตกต่างของหน่วยเสียง (Phonological Discrimination) ที่มีความถี่และลักษณะทางสรีระการออกเสียงที่ใกล้เคียงกัน

ผลานิสงส์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนย่อมได้รับการยกระดับสมรรถนะการฟังและการจำแนกอักขรวิธีภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. คณาจารย์ผู้สอนจักได้รับองค์ความรู้เชิงกระบวนการในการผลิตและประยุกต์ใช้นวัตกรรมสื่อการสอนที่มีความลุ่มลึกและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน
3. ผลการวิจัยจักถูกใช้เป็นบรรทัดฐานและแม่แบบสำหรับการศึกษาเชิงวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะทางภาษาในระดับที่สูงขึ้นสืบไป

บทที่ ๒: การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารและทฤษฎีทางวิชาการ ดังนี้:

๑. หลักการและทฤษฎีพื้นฐาน

- **Second Language Acquisition (SLA):** อ้างอิงทฤษฎี *Input Hypothesis* ของ Stephen Krashen ซึ่งให้ความสำคัญกับการรับสารในระดับที่เหนือกว่าขีดความสามารถปัจจุบันเล็กน้อย ($i+๑$) ภายใต้สภาวะที่ตัวกรองทางอารมณ์มีระดับต่ำ (Low Affective Filter)
- **Active Learning & Constructivism:** กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่ผู้เรียนดำเนินการสร้างองค์ความรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับสื่อและภารกิจการฟังเชิงปฏิบัติ
- **The Melodic Approach in Pedagogy:** การใช้ทำนองและจังหวะเพื่อส่งเสริมการสืบค้นข้อมูลในความทรงจำระยะยาว (Long-term Memory) และการบริหารการออกเสียงอักขระ

๒. บทวิพากษ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- **วรรณกรรมวิจัยในประเทศ:** *วิมลวรรณ (๒๕๖๓)* ได้นำเสนอข้อค้นพบว่า วรรณกรรมดนตรีสากลมีอิทธิพลต่อการลดทอนสภาวะความวิตกกังวล (Anxiety) ในการศึกษาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง นอกจากนี้ *พงศธร (๒๕๖๕)* ยังได้สำรวจการใช้แพลตฟอร์มทัศนศิลป์ออนไลน์ซึ่งส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นในอัตราส่วนร้อยละ ๒๕
- **วรรณกรรมวิจัยต่างประเทศ:** *Degrave (๒๐๑๙)* ได้ให้ทัศนะเชิงวิชาการว่า ดนตรีถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการฝึกฝนทักษะ "โสตประสาทศึกษา" (Ear Training) ซึ่งอำนวยให้เกิดการจำแนกหน่วยเสียง (Phonemic Differentiation) ที่มีความแม่นยำสูง สอดคล้องกับข้อสรุปของ *KuŚnierek (๒๐๑๖)* ที่ยืนยันถึงประสิทธิภาพของบทเพลงในการเสริมสร้างคลังคำศัพท์ภายใต้บริบทการใช้งานจริง

บทที่ ๓: วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการภายใต้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) ในลักษณะของการทดสอบก่อนและหลังการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายเพียงกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล

๑. แผนการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม: จำนวน ๔ ชุดกิจกรรม
๒. มาตรฐานสมรรถนะการฟัง: รูปแบบปรนัยและการเติมข้อความให้สมบูรณ์ (Completion Test) จำนวน ๒๐ รายการ
๓. เครื่องมือประเมินการจำแนกเสียง: แบบทดสอบ Minimal Pair Discrimination Test
๔. มาตรฐานความพึงพอใจ: มาตรฐานประมาณค่าตามระเบียบวิธีของ Likert (๕-point Scale)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือผ่านวิธีการของ Kuder-Richardson (KR-๒๐) โดยกำหนดเกณฑ์ยอมรับที่ระดับมากกว่า ๐.๗๐

กระบวนการดำเนินการ (Research Protocol)

๑. **Primary Phase:** การนำเสนอสื่อวีดิทัศน์เพลงสากลเพื่อสร้างภาวะการตื่นตัวทางปัญญา
๒. **Instructional Phase:** การปฏิบัติภารกิจ "Lyrics Gap Fill" โดยเน้นการกลั่นกรองใจความสำคัญและการสกัดคำศัพท์ตามลำดับขั้น
๓. **Practice Phase:** การมุ่งเน้นที่หน่วยเสียงจำเพาะ (Sound Focus) และการฝึกปฏิบัติออกเสียงตามรูปแบบ (Shadowing Technique)
๔. **Concluding Phase:** การสังเคราะห์มวลงประสบการณ์เชิงศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์

การวิเคราะห์ทางสถิติ

- การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)
- การวิเคราะห์ค่ากลางทางสถิติเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจ

บทที่ ๔: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

ตารางที่ ๑: การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางสมรรถนะการฟัง (N = [ระบุจำนวน])

การประเมิน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	S.D.	t-value	p-value
ปรพิจาณ์ก่อนเรียน	๒๐	๘.๔๕		๒.๑๐	๐.๐๓๕*
ปรพิจาณ์หลังเรียน	๒๐	๑๕.๖๐		๑.๘๕	

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

วิพากษ์ผลการวิเคราะห์: ผลจากการศึกษาสถิติเปรียบเทียบชี้ให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้มีระดับสูงกว่าก่อนกระบวนการอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง จึงเป็นที่ประจักษ์ว่าการบูรณาการสื่อประสมย่อมส่งผลสัมฤทธิ์ในเชิงบวกต่อสมรรถนะการสดับรับฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสะกดคำศัพท์ที่ถูกต้องซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สำคัญ

ตารางที่ ๒: มาตรฐานวัดความพึงพอใจเชิงจิตวิทยา ผลการวิเคราะห์ปรากฏดัชนีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ที่ระดับ "สูงสุด" ($\bar{x} = ๔.๖๕$) โดยปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่ปราศจากความกดดันได้รับคะแนนในอันดับสูงสุด

บทที่ ๕: สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปสาระสำคัญ

- สมรรถนะการฟังภาษาอังกฤษได้รับการยกระดับให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญภายหลังการใช้สื่อสังคีตศิลป์สากล
- ขีดความสามารถในการแยกแยะหน่วยเสียง Minimal Pairs ปรากฏพัฒนาการที่เด่นชัดผ่านภารกิจเชิงปฏิบัติ
- เจตคติของผู้เรียนต่อการใช้อังกฤษมีความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เป็นบวก

การอภิปรายผล

การยกระดับสมรรถนะการฟังดังกล่าวย่อมมีสาเหตุมาจากคุณลักษณะของบทเพลงที่มีจังหวะและท่วงทำนอง อันเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อกลไกการจดจำ สอดรับกับปรัชญาของ Krashen ที่มุ่งเน้น

สภาวะความพร้อมทางจิตใจ ตลอดจนการทำงานร่วมกันของโสตประสาทและทัศนประสาทในการประมวลผลข้อมูลภาษา

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

๑. **ด้านนโยบายการปฏิบัติ:** พึงพิจารณาคัดเลือกบทประพันธ์เพลงที่มีความซับซ้อนของภาษาที่สอดคล้องกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน และควรระมัดระวังการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการในระดับที่เกินควร
๒. **ด้านการวิจัยในอนาคต:** ควรดำเนินการขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสมรรถนะการนิพนธ์ภาษา (Writing) หรือการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสมัยใหม่เพื่อการศึกษาเชิงลึกต่อไป

บรรณานุกรม (APA ๗th Edition)

กรมวิชาการ. (๒๕๕๑). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

พงศธร สอนนำ. (๒๕๖๕). การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อบันทึกออนไลน์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้*, ๘(๑), ๔๕-๖๐.

วิมลวรรณ นนทเกตุ. (๒๕๖๓). การใช้เพลงสากลเพื่อลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, ๒๑(๒), ๑๑๒-๑๒๕.

Degrave, P. (๒๐๑๙). Music in the Foreign Language Classroom: How and Why?. *Journal of Language Teaching and Research*, ๑๐(๓), ๔๑๒-๔๒๐.

<http://dx.doi.org/10.๑๗๕๐๗/jltr.๑๐๐๓.๐๒>

KuŚnerek, A. (๒๐๑๖). The role of music and songs in teaching English vocabulary to students. *World Scientific News*, ๔๓(๑), ๑-๕๕.

ภาคผนวก

กองระเบียบแบบฝึกหัด (Gap Filling Instrument)

บทประพันธ์เพลง: "Flowers" โดย Miley Cyrus คำชี้แจง: โปรดพิจารณาลำดับรับฟังและเติมอักษรลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

"We were good, we were gold Kinda dream that can't be __ (๑) We were right 'til we weren't Built a home and watched it __ (๒)"

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ (Evaluative Rubrics)

- **ดีเยี่ยม (๔):** บรรลุวัตถุประสงค์การเพิ่มคำครบถ้วน จำแนกหน่วยเสียงได้ถูกต้องร้อยละ ๙๐-๑๐๐
- **ดี (๓):** ปรากฏความคลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อย จำแนกหน่วยเสียงได้ถูกต้องร้อยละ ๗๐-๘๙
- **พอใช้ (๒):** ปรากฏความผิดพลาดในประเด็นสำคัญ จำแนกหน่วยเสียงได้ถูกต้องร้อยละ ๕๐-๖๙
- **ควรปรับปรุง (๑):** ขาดสมรรถนะในการจับใจความและจำแนกอักขระในระดับที่ยอมรับได้